

Двадесет година од Рамбујеа знамо две ствари: прво, оно што је тамо нуђено Београду било је провокација, увод у бомбардовање; друго, када би неко данас понудио папир из Рамбујеа, Срби би га сигурно прогласили за свеца.

Замак је имао пет кула и био је понос високог краљевог чиновника Жана Бернијеа који је носио титулу Prévôt de Paris, што би се уз нешто добре воље могло превести као „Париски кадија“. Изграђен је негде у време Косовског боја. Дуго је био у поседу краљевих дворјана породице Анжан, која га је у шеснаестом веку преуредила у ренесансном стилу. Тако је средњовековни замак постао репрезентативни дворцац.

Предисторија трауматичног места

Раскошна грађевина је постала бина значајних догађаја. Француски краљ Франсоа Први је умро у једној од кула која сада носи његово име. Луј XVI је 1783. купио дворцац и претворио га у своју летњу резиденцију. Десет година касније ће се његова глава закотрљати под гиљотином на данашњем Тргу Конкорд у Паризу, који се тих крвавих дана звао Трг револуције.

У републиканској Француској је дворцац Рамбује служио председницима државе као летња резиденција. Јула 1960. француски председник Шарл де Гол и западнонемачки канцелар Конрад Аденауер баш ту су зацртали циљ уговорног зближавања љутих непријатеља из неколико ратова.

На том идиличном месту први пут се окупила група најразвијенијих земаља под називом Г6. Та група је приступањем Канаде после постала Г7, потом се прикључила Русија и клуб се назвао Г8. Чинило се да ће тако ићи даље са називима, као код нових модела паметних телефона. Анексија Крима и искључивање Русије из клуба само нас подсећају да не постоји линеарни напредак.

„Терористички оперишу“

Идилично место педесетак километара северозападно од Париза постало је фебруара 1999. судбинска тачка на глобусу за све људе који су тада живели у Милошевићевој Савезној републици Југославији.

Предисторија дипломатског премештања косовског чвора у Рамбује јесте прича о цинизму моћи и тријумфу насиља над пацифизмом. Политички циљ косовских Албанаца за време Милошевићеве владавине био је – сецесија. Најугледнији међу њима био је Ибрахим Ругова. И он је одлучно заговарао отцепљење Косова од српске и југословеснке државе. Методе које је одабрао издвајале су га из стереотипног низа балканских политичара који насиље виде као најједноставније средство политике. Ругова је заговарао гандијевски отпор.

Мада је успео да сачува мир за време сецесионистичких ратова, околности му од 1995. нису ишле на руку. Насиље у Хрватској и Босни И Херцеговини – насилницима се

исплатило. Чак и ако ниси јачи, ако си много слабији, можеш нешто да добијеш: Испровоцирај јачег, а он ће својим варварским одговором испровоцирати још јачег од себе.

Руговин пацифизам који је сигурно сачувао многе Албанце али и понеког Србина узалудне смрти више се није могао наметнути као концепт отпора. Млади постстаљинистички кадар косовских Албанаца из Швајцарске заговарао је оружану борбу. И то методама које су прекопирани од баскијских сепаратиста или Ирске републиканске армије. Бомбе на полицијске станице, атентати. Али и – напади на избегличке логоре крајишких Срба, отмице, мучења, убиства. У извештају немачке Уставне заштите из 1998. Ослободилачка војска Косова је оцењена као организација која „терористички оперише у својој земљи“.

Необјављени рат

Одговор Београда је био жесток. Дуге цеви, хеликоптери, топови. Западна елита и медији су се узнемирили. Spreма ли им се још једна Сребреница? ОВК успешно интернационализује проблем, примењујући стару герилску тактику – што горе то боље.

